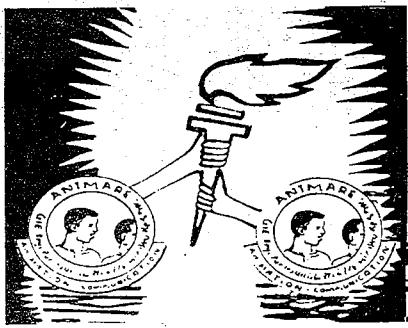

" Ni Kunnafo ni bε mögo walanwalan, kunnafonibaliya bε mögo kunnasiri" (Seku Umaru Kuyate)

ANIMARE

KALAMENE

ANIMARE ka kunnafonisében min bε bo kalo o kalo Boko 10 nan Marisikalo 1996 Songo : Dörème 30

Baara de bε Jamana jo

Ibarahina Bubakari Keyita Mali minisiriw ka jemogoba

- Kati nakosenelaw ka nogonyeba

● Fasojo
baaraw

● Musow

● NELISION
MANDELA KA
TAAMA MALI
CNC

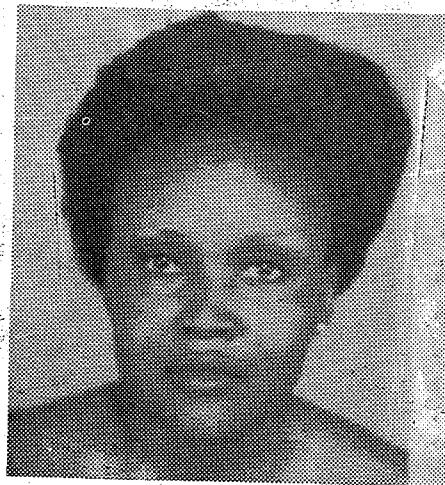
● Marisikalo tile
8 Dine musow
ka donba

JONIBE MALI FE ?

Musow

Aw minnu sera aw ka duw koro,
Aw minnu sera aw ka duguw koro,
Aw minnu sera aw ka jamanaw koro;
N'aw ka dennadon feerew ye,
N'aw ka sokonobaaraw ye,
N'aw ka balimaya sinsin walew ye,
Aw ni ce, aw ni baara...
Tobili ni furali m'aw minw keje,
Denwolo ni dennadon m'aw minw

kajatu Cawu

N° 2

degun,
Finiko ni jita m'aw minw toro,
Nako sira ni logonini sira m'aw minw
segan,
Paratali ni minenko m'aw minw dese,
Susuli ni kalali m'aw minw tine,
Biro baara m'aw minw lafili,
Aw ni ce, aw ni baara...
Ka ta tile wulili la fa binni,
Aw minnu ka baara ma kotege,
Aw ni musoya, aw ni saramaya...
Ga dongsow, kungo waraw,
Du cemance jiriw, jamana yeelenw,
Aw ni ce, aw ni baara...
Aw minnu cesirilen be musow ka netaa
baaraw la,
Aw minnu mako donnen be musoya
sankorotali la,
Aw minnu jijalen be sanga ni waati
musow ka kalankon'u ka soronilafiya
walew la,
Aw ni toro, aw ni baara...
An b'aw fo, k'aw walenumandon
Marisikalo tile 8 hukumu la; musoya

sankorotali don,
Aw minnu kera sababu ye ka musow
deme ni walew ye, minw be talik'u ka
jenamaya netaa kan,
Awminnu yemusownicewka geseya
ni faleya sinsin,
Awnice, awnibaara, awnitogotigiya...
Nele Samake ani Kajatu Cawu.

Nele Samake

KALAMENE N° 10 - MARISIKALO 1996

NELISONI MANDELA KA TAAMA MALI KON

Nelsoni Mandela ni Alifa Umaru Konare

Farafinna woroduguyanfan jamana min be wele ko : Afiriki di Sidi», o peresidan Nelsoni Mandela ye kelenya, badenya ani teriya taama do ke Mali la san 1996, marisikalo tile 2 n'a tile 4 ce.

Hakililajigin siratige la, nin te Mandela siye folo ye Mali la. A ka taama folo kera san 1962, oy'a soro Modibo Keyita tun ye Mali peresidan ye.

O waati, a sera Afiriki jamana caman kono, walasa ka demen soro siyawolomalaw keleli la a ka jamana kono. A seginnen ka b'o taama la, faraje naniyajugu minnu tun be fanga la, ka jenawoloma suguya bee do ke «Afiriki di Sidi» farafinwna, olu ye Nelsoni Mandela mine san 1962, utikalo tile 5, k'a don kaso la fo san 1990, fewuruyekalo tile 11.

Kasolodon ma se ka fosi tine Nelsoni Mandela ka dinelatige taabolo koro la. A b'i n'a fo, kaso y'a dusukun lamin, ka do far'a ka hadamadenya n'a ka mogoninfinya kan. A ye ko bee ke, a bolo b'a ka politikiton «ANC» nemogow bolo, ka siyawolomalaw kele fo bee sonn'a ye. O cogo de la, san 1994 awirilikalo labana, farafinwni farajew bee woter'ay, k'a ke «Afiriki di Sidi» peresidan ye. A jiral'o senfe ko «Afiriki di Sidi» kera jamana ye, siyawoloma konnen don min kono pewu. San 1996, marisikalo tile 2, n'o benna sibiridon ma, walaha temennen ko, ni lere fila ye, Mali peresidan Alifa Umaru Konare ye Nelsoni Mandela bisimila Senu awiyonjiginkene kan.

K'a damine Senu foo ka taa se Kuluba pale la, kilometre 20 ani ko, jama finna peresidan Alifa ni Nelsoni Mandela ka mobili ko, i ko dimogow. Sorodasi fara

polisi ni sandaramuw kan, ninnu si ma se ka jama lajo. Bamakokaw bee tun b'a fe, k'u ned Nelsoni Mandela kan. Bamananw ko : «kun be di, nka kuntere te di». Nelsoni Mandela ka dawula n'a ka daraja, nogn ka dogo jamana nemogow la.

An be don min na, i kobi, peresidan o peresidan mana balontan duloki n'a

kulusi don i la ka bo kenema, ni Mandela te, wo be c'la. Nka «Jon bee n'i dakan». Mogosi m'a to ko Mandela kubenni na. «Afiriki di Sidi» damandingetigiba dow be Mali la sisan k'an deme, k'an ka dugujukoro nafolow nini. Mandela y'a jira k'o bolidijognima baara n'u nognna werew, a nan'o de sinsinni kama Mali la. A ka taama senfe, Mandela taara an ka jamana nafasoro sira baarada caman laje, k'a kan d'an ka nemogow ma Mali ka netaa sabatili baaraw tiimeli la. A taar'a ned, denmisenni kan, minnu hakili ma dafa kosebe.

Buwake siraba kasaara

San 1996, marisikalo tile 2, mobili kari 2 sera nogn ma, Mali ni Kodiwari jamanaw danfara dugu do la, n'o ye Nele ye. Kari kelen tun be ka bo Mali la, do in tun be ka bo Kodiware.

A jirala k'a kari fila bee pasasew fanba tun ye malidenw ye. Mogo 9 bennena u ni na kassara keyoro yere la, minnu bee ye malidenw ye.

A donna kofe ko minnu sara Korogo dogotoroso la, olu fana ye maliden 4 ye. Pasase joginnenw hake ye 21 nogn ye, mogo 7 be minnu cema n'u be saya ni balo ce an fils yoro min.

Buwake dugu malidenw ni Kodiware fangaso nemogominnu be yen, olu be k'u seko damajira bee ke mogo joginnenw ladonni na.

A jirala ko Mali ka lasigiden min be Buwake, o be k'a jija ka kasaaratow bee bugunnatige. Nka a ye Mali fangaso ladonniya ko banbagato 13 bugunnatige ma se ka don.

Marisikalo tile 8 Dine musow ka donba

A be san 100 yirika caman bo, dine tonkun naani musow murutira, k'u cesiri walasa cew nimusow be se ka damakenne donniya soro ani fanga siratige la.

A wale daminera Ameriki jamana folo de kono, ka se farajela jamanaw ni Afiriki jamanaw ma doonin - doonin, fa laban kera ko basigilen ye.

O muruti de kadara kono, marisikalo tile 8, muriti min daminera Ameriki dugu do de kono, n'o ye Shikago ye, jamanaw nemogow ni baarakuntigw ye muso baarakelaw ni ce baarakelaw bee lajelen bila minen kelen kono.

A kokera sababu ye ka musow son hakili la, u caman k'u cesiri kalan ni baaranini fe, ka don baara la a nafa kama, min fanba tun be cew doron kan.

An be don min na, i kobi, setigi jamanaw fara desebaato jamanaw kan, musow ni cewjolen don nogn kerfe, fasobaara la. Muso baarakelaw cayara yoro bee : dow yelakolikaramogow ye; dow ye nininikelaw ye ; dow ye baarakuntigw ye ; dow ye politiki nemogow ye, sanko demokarasi tile in na ; dow yere ye jamanakuntigw ye.

Dine musow ka donba hukumu kono, Mali musow ma to ko, bawo u ye gintan caman ke, k'u felaw n'u haminakow n'u joyorow jira fasobaarako la.

Sida Keleli :

Tenen temelen, Marisikalo tile 4, san 1996, Sida bana keleli ka don kerenerennen tun y'o ye Mali kono. Barisa, maa o maa ne de ka baara nesinnen be sida bana ma, o be tun be kene kan, walasa kibaroyalase siraw be se cogo minna ka bana in kunkun n'a jenepen nefo :

- a mogo minacogo an'a mogo kelecogo :
- mogo be se cogo mina k'i yere tanga a ma. Kene kan, kunnafoni dira sida kan, kan wooro de la walasa maaw be se k'a don, k'a koladon feerew dow ani tangali feere fana don : O de la sa, nefoli kera : Bamanankan, Koroborokan, Fulakan, Burudamekan ani Marakakan na.
- Nin lajeba in kera nTominkorobugu kin na, Bamako dugu kono. Faaba kenyasoba la. Maa camantun be lajeba in la : Kenyaso Minisiri n'a be wele ko Modibo Sidibe, ani nemogocaman werew minnu be kencya cakedaw la ani dine seleke naani waribon tigilamaaw...

Sebennijekulu.

Fasojo baaraw

Kabini Gufereneman sabanan sigira jamana kunna, baaraw minnu kera, olu file :

Ben ferew tigeli jamana kono

Badenya mankan min be Mali körönyanfan fe, o banna njogonkumanjonya kadara kono. An balima murutilen köröw be kan ka jigi so. Ayiwa u be kan k'u ka maramafew di jamana ma. An be don minna ko bi, maa muritilen körö folow minnu donna jamana sorodasiya la, olu tilara kalan na. San 1993 la, maa mutitilen körö 644 de tilara sorodasiw ni zandaramuw ani polisiw ce.

Fen min yere ye körönyanka netaali ye, san 1993 ni 1994 c'ela, jamana a ka deme bora sefa wari miliyon 468 na ka taa se sefa wari miliyon 1 ani miliyon 319 na. Sisan, deme sera sefa wari miliyon 3 ma. Deme caman were bora jamana kofe k'a nesin Mali körön ma.

Baarakelaw ka konew

Yelema donna INPS ni retereti kesu konaw la ; barisa, baarakelaw ka netaa siraw yelemana san 1990 la. Baarakelaw k'o netaa wari mintun deselen be k'a sara jamana fe kabini san 1988, o sarali taara i jo sefa wari miliyon 7 ani miliyon 300 la. Osababuborajamana njemogow ni baarakelaw ka njogonfaamu ani njogonkumanjogonya la.

Mali baarakelaw minnu taara reteretila, olu fana ka warisarabali dir'u ma. O wari kasabi taara i jo sefa wari miliyon 600 la.

Sarako siraw la, do farala saraw kan ; barisa döröme 100 o 100

döröme 3 farala o kan : o farakan fana taara i jo fo sefa wari miliyari 7 ani miliyon 840 la.

N'i ye jamana baarakelaw ka koperatifu sigili nafolo fana fara o kan, wari min bora jamana fe, o beta i jo sefa wari miliyari 15 ani miliyon 78 la.

Sigiyoro lakanali nasiraw la

Baara caman kera k'a nesin lakanali waleyali ma jamana kono. An be do fa la, nka, an da tena se a bee ma :

1) Denmisenni 1 100 tara zandaramuya, polisiya ani sorodasiya la ; ka tila ka lakanali minen kuraw san.

2) Polisiso 14 jora Bamako : kin do w kono : Bulukasunbugu, Bankoni, Sikoroni, Same, Sebeninkoro, Kalabankoro, Kalabankura, Misabugu, Banankabugu, Senu ni Bakojikoroni..

O kin kelen kelenna polisiso ye mobili kelen soro.

Sefa wari miliyon 420 kera ka tasumafaga cakeda fila deme : min be sogoninko ani min be Daraweela.

Zandaramu kalanso do fana jora Falaje (Bamako), min musaka taara i jo sefa wari miliyon 235 la.

Sorodasi jekulu nasiraw la

- Polisi jekulu bora sorodasi kulu kadara la

- Sariyaba minnu be sorodasi jekulu kalaben kuraya, olutara : osariyaw file :

- Sariya min be sorodasiya sigi sen kan ;

- Sariya min be sorodasi jekulu kono sariyatiglaw kan ;

- Sariya min be sorodasi jekulu kono sariyatige kan ;

- Sariya min be sorodasi jekulu ka labencogo kan ;

- Sariya min be sorodasi jekulu ani cakedaw ka lakobosili kan, tali kera sariya kan, min be sorodasiya sigisen kan walasa ka ladili cakeda sigi sen kan ; min nesinen be sorodasiya baara ma. O cakeda b'i wasadon haminaw la minnu tun be sorodasiw ni sorodasi jalati dankanw bolo n'a be wele ko «koridinasiyon».

Sariya minnu kofolen file, olu be sorodasi jekuluw sinsin u ka baara la. Walasa k'anka sorodasiw sinsin kosobe, denmisenni 5 300 tara sorodasiya la, k'a ta san 1992 k'a n'a bila bi la,

Baara minnu kera san 1995, olu file :

Baarakeyoro kelen ni du kelen jora Tonbukutu zoni komandan ye.

Du 45 jora jalatigi Dankanw ye n'u be wele ko «suzofisiyw»

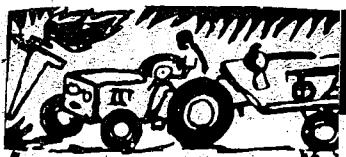
So 135 jora sorodasi ceganan 20 ye.

Senu ni seware sorodasikan ye kur'an ni ji soro.

Sikaso sorodasikan fana ye kur'an soro.

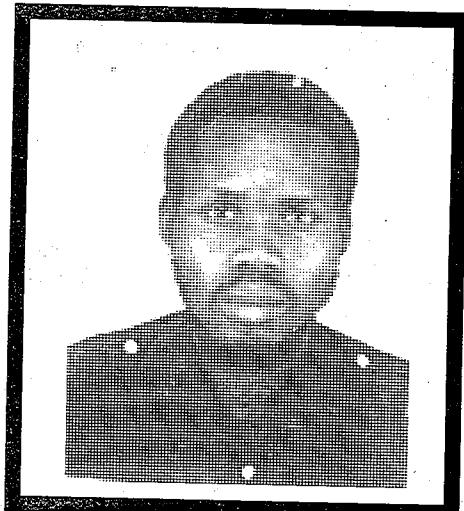
Sorodasiw ka kunnafonidisocaman jora yoro caman na.

**Ni Ala sonn'a ma, an da bëna se
a to ma boko were la
Seku Umaru Kuyate
ani Bobo Keyita**

TULO BE TAA KAL ANSO...

Kere bana

Amidu KULUBALI

Dijé kónó bi, furaké lila w ka ca. Nka, fura dónbagaw ka dögó barisa, banaw tamashijénw bolen don, nögón na. O lasa, n'aw b'aw ka bana jénini, a wajibiyalen don aw kan, aw ka se maaw ma, minnu bë banaw furaké ni daliluw ye, minnu bë talik'u dónkow kan.

Misali : Kere bana.

Kere bana ye bana ye min kecogo ni bana caman bolen don. Nka, u tél kelen ye.

A ni bana minnu bolen don, olu file : Sumaya, Mara, koko, Furudimi. Nin bana fólenw kelen kelenna si fura tél mako ne a furaké li la.

Kere bë se ka ce ni muso, denmisenni ni maakoroba bëe mina.

Kere bana, n'a bë ce la, a tél dumuni jenama ke ; a lawaji bo ka teli kafonogonya senfe. A bë ce min na o tél se ka temé sijé kelen kan kafonogonya kónó. A tigilamaa cëya bë ji jeman bo.

Ni kere bana bë muso la, a bë ji jeman bo (a musoya fe, furaké lila dòw b'a f'a ma ko Naminapo, sonpisi, walima

damajalan. Nka, olu furaw'ta furaké. Kere bë ke sababu ye ka gangekonodiminitonsodimibila muso la. Nka, olu fura tél mako ne.

Bana wérèw bë se ka muso soro kere bana senfe : Kolitige k'a nefin, ka tila k'a kurukuru. Muso barakorla fana b'a dimi. A kónó bë ja ; ayiwa ; a bë finne bila (boci), banakotaga jenama tél soro a fe.

Tuma bëe, a jaa bë tige. A tél se ka sunogó koso bë ; ayiwa a bë jenamini.

A joli bë dögoya, a bë fasa.

Fén min ye denmisenni ye; olu bë se k'a soro wolo senfe. Fura kelen de bë bana in na : kere bana fura.

Nin mögo min b'a fe ka kunnafoni jönjón soro kere Furaké li la, a ka se jegekenew feerelikélaw sigiçoro la sugunikurani kónó Bamako, ka kere MADU ka furafeere yoro jininkali ke walima ka se kalaméne lasigiso la min bë Ipodoromu kin na BP : 2805 Bamako.

Yeleko : terice saba

Fulayoro ka mansala ma fénbo ce saba in ka teriya la. Barisa, don o don u-bë baro.

O baro dò senfe, Sunkalo da sera guadonmuso dò ka maana ma. Min tògo tun ye Bisigi. Bisigi kelen dòron de tun b'a ce bolo. Nka, Ala m'a ce ke fentigi ye.

Bolokoloya kojugu fe, ni maa fila tun bë fini kelen de falen falen u ni nögón ce walasa ka bo dugukónó.

Ségen digikojugu u la, Bisigi y'a jatemine k'olu fila dòron de sengennen bë dijé kónó. Dondo, a y'i sara a ce la ka bë taa dögörini kasoro, a b'a fe ka yere faga yoro jini kungo kónó.

Waati minna a sera kungo kónó, a y'i jo k'i kanto :

- Ala, kabini ne furula, don kelenna, ne ni ce ma héré soro. Ni fén ma fara ségen kan, fosi tél kan k'a b'a la. O la sa, ne bë saya kanu ni bolokolona

ye. Tuma min a y'i jo kulujan do kan k'a ba yere faga, kumakan do bora tula :

- I teliya joona walasa bë se ka fini kelen soro n ka jenamaya la.

Okuma fólen, Bisigi y'i kofile ka jéko muso wérè birilen ye tula, fini kelen te min fe. Ka tila k'i kanto :

- Jaa, ne fana kafisa ni dòw ye ! Bisigi jiginna ka bo kulu kan, ka taa so...

Nin baro fóra Najugu jena. O de kama, felikemögo

Ko : maa t'i yere dòn fii k'i kofile dönni.

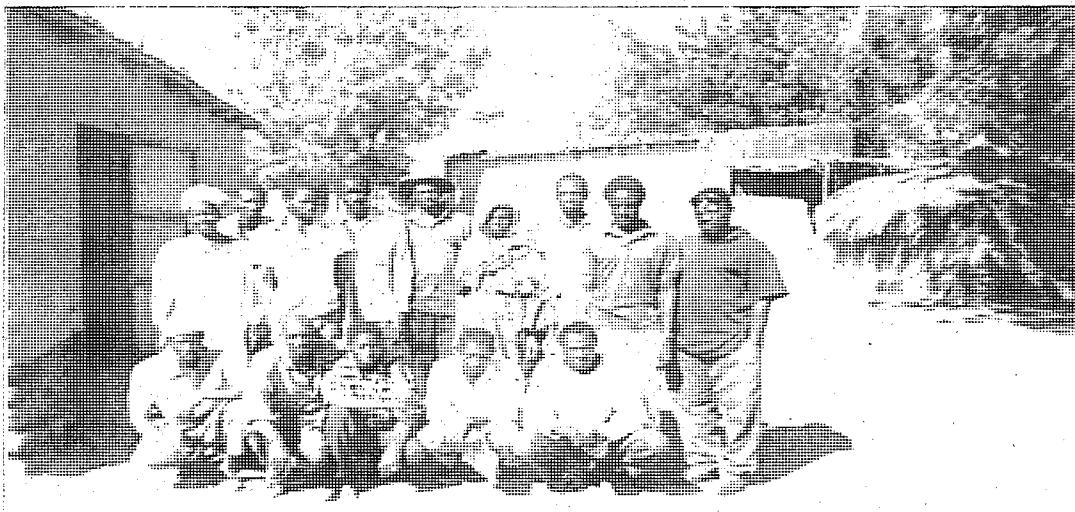

Seku Umaru KUYATE

DUGUW N'U SIGIDAW LAMINI

Kati nakosenelaw ka noggonyeba

Kulusa lasigiden ni Animateriw (Nakosenelaw)

Fewuruyakalo salen tile 13 san 1996, Kati mara nakosenelaw bora dugu 13 la, walasa ka noggonye la, min tun be talike nakosene kan.

Noggonye kera nToninba santiri de la.

Noggonye tun be kun minnu kan, olu file:

1°) Kosenelaw n'u baarakeloggonw

k'u hakilijakabo, u ka geleyaw kan walasa k'u fura soro.

2°) ka kunnafoniw di kosenelawma, minnu be talike deme soro cogo n'a soryocrow kan; walasa k'u ka geleyaw keleli noggoya.

3°) ka danaya sinsin kosenelaw n'u baarakeloggonw ce deme siratige la.

• Nakosenelaw baarakeloggon minw tun be yen, olu file :

Nakosenelaw Baarakeloggonw

- Kulusa lasigiden n'a cakeda ka ciden:

- Otiwale, ka maa fila.
- B.N.D.A. ni B.I.M. ka ciden fila (n'o ye bankiw ye).
- Boppu Ciwara feereso ciden
- Agri-Mali services (n'o ye nakosenefenw feeresoba ye), ka ciden fila:

walasa noggonye ka falen hakilinan numanw la, noggonyelaw y'u tila hakilijakabo jekulu duuru ni noggonce.

Hakilijakabo kelen, jekulu kelen kelenna bee ye nefoli'ka ka hakilinataw kan. Jnikaliminw kera noggonye jaama fe, okera sababuye ka bee kuntilenna men k'u faamu kosobe.

NToninba noggonye senfe, noggonye were bolodara min kera kodugu. Marisikalo tile 13 nakosenelaw ka kan ka noggonye tuguni dubabugu soba la. Ni Ala sonna ma, kalamene ciden be soro o kene kan walasa ka to nefo.

Seku Umaru Kuyate.

- Jenenni nemogo :
Seku Umaru Kuyate

- Sebenni jekulu :
Bobo Keyita, Nele Samake,
Kajatu Cawu, Seku Umaru
Kuyate, Fuseyini Jabate

- Hake bota : 2000
Kunnafoniseben
lasigiso n'a dilanyoro :
ANIMARE

BP: 2805 Ipodoromu sira 235
Da 1650 Bamako MALI